

Imenice

Gramatički član

U češkom jeziku ne postoje **ni određeni, ni neodređeni gramatički član**. U svakodnevnom jeziku se umjesto toga koriste pokazne zamjenice **ten** (taj, muški rod), **ta** (ta, ženski rod) i **to** (to, srednji rod).

Brojevi **jeden, jedna i jedno** se mogu koristiti kao neodređeni članovi, ako se za imenicu u datom slučaju koristi numerička vrijednost „1”.

Primjeri	
Potřebuji ten/jeden, nějaký plán Prahy.	Trebam taj/jedan plan grada Praga.
Přecházíme tu/jednu, nějakou ulici.	Prelazimo tu/jednu cestu.

Gramatički član ovisi o kontekstu u kojem se izraz koristi.

Imenice

U češkom postoje **muški, ženski i srednji** gramatički rod.

Što trebate zapamtiti:

- Većina imenica muškog roda završavaju **suglasnikom**.
- Većina imenica ženskog roda završavaju na **-a** ili **-e**.
- Većina imenica srednjeg roda završavaju na **-o** ili **-í**.
- Skoro sve imenice koje završavaju na **-est, -ast, -ost, -yně, -aň** ili **-ež** su ženskog roda.

Primjeri imenica u češkom			
Muški rod	Ženski rod	Srednji rod	Posebni oblici ženskog roda
domek - dom	dívka - djevojka	město - grad	radost - radost
pták - ptica	dáma - dama	nádraží - kolodvor	bolest - bolest

Poimeničeni pridjevi i participi mogu biti različitog roda.

Primjeri imenica s promjenjivim rodom	
rez (m) – rez (ž)	hrďa
bronz (m) – bronz (ž)	bronca
Primjeri imenica koje su u jednini i množini različitog roda	
dítě	dijete (s)
dětí	dјeca (ž)

Padeži

U češkom se koristi sedam padeža. Nastavci se mijenjaju ovisno o deklinaciji.

Padeži u češkom		
1. Nominativ	To je Pavel .	To je Pavel.
2. Genitiv	To je kniha tvého kamaráda .	To je knjiga tvog prijatelja.
3. Dativ	Dá mi to.	Dao mi je to.
4. Akuzativ	Mám telefon .	Imam telefon.
5. Vokativ	Chlapče! Karle!	Čovječe! Karle!
6. Lokativ	Kamarád je v autě .	Prijatelj je u autu.
7. Instrumental	Stojí před kinem . Jede autobusem	Stoji pred kinom. Vozi se busom.

Kod deklinacije imenica morate obratiti pažnju na nastavke.
Osim toga se način deklinacije razlikuje ovisno o rodu i broju imenice.

Deklinacije imenica muškog roda

Kod deklinacije muških imenica morate obratiti pažnju na to, završavaju li mekim ili tvrdim suglasnikom.
Osim toga je važno, radi li se o živim (ljudi i životinje) ili neživim imenicama.

Žive imenice muškog roda			
Padež	Broj	muž (muž, meki suglasnik)	pán (gospodin, tvrdi suglasnik)
1. Nominativ	Jednina	muž	pán
2. Genitiv		muže	pána
3. Dativ		muži / mužovi	pánu / pánovi
4. Akuzativ		muže	pána
5. Vokativ		muži	pane
6. Lokativ		(o) muži / mužovi	pánu / pánovi
7. Instrumental		mužem	Pánem
1. Nominativ	Množina	muži / mužové	páni / pánové
2. Genitiv		mužů	pánů
3. Dativ		mužům	pánům
4. Akuzativ		muže	pány
5. Vokativ		muži / mužové	páni / pánové
6. Lokativ		(o) mužích	(o) pánech
7. Instrumental		muži	pány

Nežive imenice muškog roda			
Padež	Broj	stroj (stroj, meki suglasnik)	hrad (utvrda, tvrdi suglasnik)
1. Nominativ	Jednina	stroj	hrad
2. Genitiv		stroje	hradu
3. Dativ		stroji	hradu
4. Akuzativ		stroj	hrad
5. Vokativ		stroji	hrade
6. Lokativ		(o) stroji	(o) hradu
7. Instrumental		strojem	hradem
1. Nominativ	Množina	stroje	hrady
2. Genitiv		strojů	hradů
3. Dativ		strojům	hradům
4. Akuzativ		stroje	hrady
5. Vokativ		stroje	hrady
6. Lokativ		(o) strojích	(o) hradech
7. Instrumental		stroji	hrady

Deklinacija imenica ženskog roda

Kod deklinacije ženskih imenica trebate – isto kao kod muških – obratiti pažnju na završetak imenice.

Imenice ženskog roda se razlikuju po tome završavaju li na -a ili na -e ili kojim slučajem suglasnikom.

Je li imenica živa ili neživa, ne igra ulogu kod imenica ženskog roda.

Imenice ženskog roda na samoglasnik			
Padež	Broj	-a: žena (žena)	-e: ruže (ruža)
1. Nominativ	Jednina	žena	ruže
2. Genitiv		ženy	ruže
3. Dativ		ženě	ruži
4. Akuzativ		ženu	ruži
5. Vokativ		ženo	ruže
6. Lokativ		(o) ženě	(o) ruži
7. Instrumental		ženou	Ruží
1. Nominativ	Množina	ženy	ruže
2. Genitiv		žen	ruží
3. Dativ		ženám	ružím
4. Akuzativ		ženy	ruže
5. Vokativ		ženy	ruže
6. Lokativ		(o) ženách	(o) ružích
7. Instrumental		ženami	ružemi

Imenice ženskog roda na suglasnik			
Padež	Broj	píseň (pjesma)	kost (kost)
1. Nominativ	Jednina	píseň	kost
2. Genitiv		písně	kosti
3. Dativ		písni	kosti
4. Akuzativ		píseň	kost
5. Vokativ		písni	kosti
6. Lokativ		(o) písni	(o) kosti
7. Instrumental		písní	Kostí
1. Nominativ	Množina	písně	kosti
2. Genitiv		písní	kostí
3. Dativ		písním	kostem
4. Akuzativ		písně	kosti
5. Vokativ		písně	kosti
6. Lokativ		(o) písních	(o) kostech
7. Instrumental		písněmi	kostmi

Deklinacija imenica srednjeg roda

Imenice srednjeg roda					
Padež	Broj	město (grad)	moře (more)	kuře (pile/pilič)	stavení (zgrada)
1. Nom.	Jednina	město	moře	kuře	stavení
2. Gen.		města	moře	kuřete	stavení
3. Dat.		městu	moři	kuřeti	stavení
4. Aku.		město	moře	kuře	stavení
5. Vok.		město	moře	kuře	stavení
6. Lok.		(o) městě	(o) moři	(o) kuřeti	(o) stavení
7. Inst.		městem	mořem	kuřetem	Stavením
1. Nom.	Množina	města	moře	kuřata	stavení
2. Gen.		měst	moří	kuřat	stavení
3. Dat.		městům	mořím	kuřatům	stavením
4. Aku.		města	moře	kuřata	stavení
5. Vok.		města	moře	kuřata	stavení
6. Lok.		(o) městech	(o) mořích	(o) kuřatech	(o) staveních
7. Inst.		městy	moři	kuřaty	staveními

Pridjevi i priloz

Kao i u mnogim drugim slavenskim jezicima se i u češkom pridjevi dijele na opisne i odnosne.

Uz to se koriste i glagolski pridjevi, koji opisuju karakteristike neke radnje.

- **Opisni pridjevi:**

Ovi pridjevi opisuju svojstva neke imenice i odgovaraju na pitanje **kakvo je što?**

Npr.

velké auto – veliki auto

nový dům – nova kuća

- **Odnosni i posvojni pridjevi:**

Ovi pridjevi opisuju odnos u kojem neka imenica stoji. Tvore se iz imenica ili priloga.

Npr.

letní sukně – ljetna haljina (léto – ljeto)

večerní šaty – večernja haljina (večer – večer)

- **Glagolski pridjevi:**

Ovi pridjevi – kao što smo već rekli – opisuju izvođenje neke radnje.

Odgovaraju na pitanje **kako?** se neka radnja izvodi.

Npr.

smějící – smijući se

běžný – trčící

šeptavý – šaptajući

Negacija pridjeva

Negacijski oblik opisnih i glagolskih pridjeva se tvori dodavanjem prefiksa **ne-**.

Npr.

nemocný (nemoćan)

nedaleko (nedaleko)

nenormalní (nenormalno)

Odnosni i posvojni pridjevi se pak negiraju česticom u rečenici.

Npr.

To **není** sestřina sukně. – To nije sestrina suknja.

Deklinacija pridjeva

Pridjevi se dekliniraju u rodu proju i padežu.

Pridjevi s tvrdim završetkom

Kod pridjeva s tvrdim i srednje tvrdim završetkom se koristi nastavak -ý.

Primjer: mladý (mlad, mladalački)					
Padež	Broj	Muški rod Živo	Muški rod Neživo	Ženski rod	Srednji rod
1. Nom.	Jednina	mladý	mladý	mladá	mladé
2. Gen.		mladého	mladého	mladé	mladého
3. Dat.		mladému	mladému	mladé	mladému
4. Aku.		mladého	mladý	mladou	mladé
5. Vok.		mladý	mladý	mladá	mladé
6. Lok.		(o) mladém	(o) mladém	(o) mladé	(o) mladém
7. Inst.		mladým	mladým	mladou	Mladým
1. Nom.	Množina	mladí	mladé	mladé	mladá
2. Gen.		mladých	mladých	mladých	mladých
3. Dat.		mladím	mladým	mladým	mladým
4. Aku.		mladé	mladé	mladé	mladá
5. Vok.		mladí	mladé	mladé	mladá
6. Lok.		(o) mladých	(o) mladých	(o) mladých	(o) mladých
7. Inst.		mladými	mladými	mladými	mladými

Po primjeru pridjeva **mladý** se dekliniraju:

- Svi pridjevi na -ý (m.r.), -á (ž.r.), -é (s.r.)
- Poimeničeni pridjevi
kao npr.
stojírenský (-á, -é) (strojarstvo)

Pridjevi s mekim završetkom

Kod pridjeva s mekim završetkom (i u rijetkim slučajevima sa srednje tvrdim) se koristi nastavak -í.

Obratite pažnju: Takvi pridjevi se u množini ne razlikuju po rodu. Samo u jednini dolazi do pojedinih odstupanja.

Primjer: jarní (proljetni)			
	Jednina (Muški rod živo/neživo, Srednji rod)	Jednina (Ženski rod)	Množina (Svi rodovi)
1. Nom.	jarní	jarní	jarní
2. Gen.	jarního	jarní	jarních
3. Dat.	jarnímu	jarní	jarním
4. Aku.	jarní (m. r. neživo / s. r.) jarního (m. r. živo)	jarní	jarní
5. Vok.	jarní	jarní	jarní
6. Lok.	(o) jarním	(o) jarní	(o) jarních
7. Inst.	jarním	jarní	jarními

Po primjeri pridjeva **jarní** se dekliniraju:

- Svi pridjevi na -í
- Poimeničeni pridjevi te osobna imena npr. studující (student/studirajući)
- Pridjevi životinjskog podrijetla: myší díra (mišja rupa, myš – miš), telecí řízek (telecí odrezak, tele – tele)

Posvojni pridjevi

Posvojni pridjevi se koriste za opisivanje pripadnosti imenice nekoj osobi. Ne koriste se, ako se radi o više osoba.

Posvojni pridjevi se također ne koriste, ako uz imenicu stoji posvojna zamjenica, npr. můj (moj), tvůj (tvoj) itd.

U službi atributa se umjesto posvojnih pridjeva mogu koristiti i imenice u genitivu.

Posvojni pridjev muške osobe Npr.: otcův (očev)					
Padež	Broj	Muški rod Neživo	Muški rod Neživo	Ženski rod	Srednji rod
1. Nom.	Jednina	otcův	otcův	otcova	otcovo
2. Gen.		otcova	otcova	otcovy	otcova
3. Dat.		otcovu	otcovu	otcově	otcovu
4. Aku.		otcův	otcova	otcovu	otcovo
5. Vok.		otcův	otcův	otcova	otcovo
6. Lok.		(o) otcově	(o) otcově	(o) otcově	(o) otcově
7. Inst.		otcovým	otcovým	otcovou	Otcovým
1. Nom.	Množina	otcovi	otcovy	otcovy	otcova
2. Gen.		otcových	otcových	otcových	otcových
3. Dat.		otcovým	otcovým	otcovým	otcovým
4. Aku.		otcovy	otcovy	otcovy	otcova
5. Vok.		otcovi	otcovy	otcovy	otcova
6. Lok.		(o) otcových	(o) otcových	(o) otcových	(o) otcových
7. Inst.		otcovými	otcovými	otcovými	otcovými

Pravilo glasovne promjene: „nepostojano -e“:
Radek – Radkův; kašpárek – kašpárkův

Posvojni pridjev ženske osobe Npr.: matčin (majčin)					
	Broj	Muški rod Živo	Muški rod Neživo	Ženski rod	Srednji rod
1. Nom.	Jednina	matč in	matč in	matč ina	matč ino
2. Gen.		matč ina	matč ina	matč iny	matč ina
3. Dat.		matč inu	matč inu	matč ině	matč inu
4. Aku.		matč ina	matč in	matč inu	matč ino
5. Vok.		matč in	matč in	matč ina	matč ino
6. Lok.		(o) matč ině	(o) matč ině	(o) matč ině	(o) matč ině
7. Inst.		matč iným	matč iným	matč inou	Matč iným
1. Nom.	Množina	matč ini	matč iny	matč iny	matč ina
2. Gen.		matč iných	matč iných	matč iných	matč iných
3. Dat.		matč iným	matč iným	matč iným	matč iným
4. Aku.		matč iny	matč iny	matč iny	matč ina
5. Vok.		matč ini	matč iny	matč iny	matč ina
6. Lok.		(o) matč iných	(o) matč iných	(o) matč iných	(o) matč iných
7. Inst.		matč inými	matč inými	matč inými	matč inými

Komparativ pridjeva

Komparativ pridjeva se u češkom tvori dodavanjem nastavka **-ější, -ejší, -ší** ili **-í** umjesto **-ý** ili **-í**.

Komparativ na -ější:

Ovaj se oblik koristi kod pridjeva s osnovom na **-ný, -pý, -tý, -vý, -ský** (s glasovnom promjenom sk – št) i na **-cký** (s glasovnom promjenom ck – čt).

Komparativ na -ější	
Pozitiv	Komparativ
zajímavý (zanimljiv)	zajímavější (zanimljiviji)
červený (crven)	červenější (crveniji)

Komparativ na -ejší:

Ovaj oblik se koristi kod pridjeva s osnovom na **-lý, -rý, -sý, -zý, -rý** (s glasovnom promjenom r – ř).

Komparativ na -ejší	
Pozitiv	Komparativ
pomalý (spor)	pomalejší (sporiji)
bystrý (bistar)	bystřejší (bistriji)

Komparativ na -ší:

Ovaj se nastavak koristi kod pridjev s osnovom na **-bý, -dý, -ký** (s glasovnom promjenom k – š; kod **-oký** i **-eký**: nepostojano o, tj. e), **-hý** (s glasovnom promjenom h – ž), **-chý** (s glasovnom promjenom ch – š), te nekoliko pridjeva na **-tý**.

Komparativ na -ší	
Pozitiv	Komparativ
drahý (skup)	dražší (skuplji)
hluboký (dubok)	hlubší (dublji)

Komparativ na -í:

Kod nekih pridjeva koji završavaju na **-ký**, se komparacija tvori s nastavkom **-í**.

Pri tome se dešava glasovna promjena k – č.

Komparativ na -í	
Pozitiv	Komparativ
hezký (lijep)	hezčí (ljepši)
trpký (gorak)	trpčí (gorči)

Iznimke	
Pozitiv	Komparativ
malý (mali)	menší (manji)
veliký/velký (velik)	větší (veći)
dobry (dobar)	lepší (bolji)
dlouhý (dug)	delší (duži)
zlý (loš)	horší (gori)

Superlativ pridjeva

Superlativ se tvori dodavanjem prefiksa **nej-** pred komparativ.

Tvorbina superlativa		
Pozitiv	Komparativ	Superlativ
drahý (skup)	dražší (skuplji)	nej dražší (najskuplji)
rychlý (brz)	rychlejší (brži)	nej rychlejší (najbrži)
zajímavý (zanimljiv)	zajímavější (zanimljiviji)	nej zajímavější (najzanimljiviji)

Glagoli

Glagolske klase

Glagoli se u češkom dijele u četiri klase.

Podjela se izvodi na osnovu dva kriterija:

- Po završnom glasu osnove –
Taj može biti samoglasnik, suglasnik ili skup suglasnika.
- Po temi –
To je samoglasnik ili skup glasova koji se nalazi između završetka osnove i infinitivnog nastavka.

Glagolske klase		
Glagolska klasa I		
volat (zvati)	a	Suglasnik ispred završetka osnove: <ul style="list-style-type: none"> • tvrd: Samoglasnik ili suglasnik ispred završetka osnove, npr. potkat (sresti), lechtat (škakljati), vítat (pozdraviti) • srednje tvrd: samoglasnik ispred završetka osnove, npr. dělat (raditi), doufat (nadati se), chovat se (ponašati se) • mekan: npr. kecat (čavrljati), hihňat se (hihotati se)
znát (znati)	-	<ul style="list-style-type: none"> • Dugi samoglasnik kod jednosložnih glagola bez prefiksa, npr. dát (dati), dbát (obazirati se)

		<ul style="list-style-type: none"> • Kratki samoglasnik kod glagola s prefiksom, npr. poznat (upoznati), nedbat (ne obazirati se)
Glagolska klasa II		
litovat (žaliti)	ova	Suglasnik ispred teme, npr. kupovat (kupovati), tancovat (plesati), milovat (voljeti)
výt (zavijati)	-	<ul style="list-style-type: none"> • Dugi samoglasnik á, í i ý kod jednosložnih glagola i glagolskih izvedbi s prefiksom, npr. mýt (priati), vít (zaviti, plesti), vysmát se (ismijavati) • Samoglasnik osnove ě, npr. prospět (biti od koristi), přispět (doprinijeti)
Glagolska klasa III		
muset (morati)	i	<ul style="list-style-type: none"> • Suglasnik ispred teme: srednje tvrd i mekan, npr. chodit (hodati), slavít (slaviti), balít (pakirati) • Skup suglasnika ispred teme, npr. myslít (misliti), brzdit (kočiti)
viset (visiti)	e	Mekani ili srednje tvrdi suglasnik (samo c, j, l, s, z, č, ř, š, ž), npr. sázet (saditi), válet (valjati), mjíet se (promašiti), slyšet (slušati)
umět (moći)	ě	Mekani ili srednje tvrdi suglasnik (samo b, d', m, ň, p, t', v), npr. trpět (trpiti), shanět (ganjati), rozumět (razumjeti)
Glagolska klasa IV		
plavat (plivati)	a	Srednje tvrdi ili tvrdi suglasnik (samo b, h, ch, k, m, p, r, s, v, z), samoglasnik ispred završetka osnove, npr. plakát (plakati), vázat (vezati), hrabat (roviti), lámát (slomiti)

prát (prati)	-	Dugi samoglasnik á, skup suglasnika ispred završetka osnove, npr. rvát (hrvati), brát (brati), vyprat (prati)
mést (mesti)	-	Suglasnik s ili z, dugi samoglasnik osnove, npr. vézt (voziti), klást (slagati), pást (pasti), vést (voditi)
dřít (rintati)	í	Jednosložni glagoli i izvedbe iz –vřít, -dřít, -přít, -třít, -zřít, npr. otevřít (otvoriti), zavřít (zatvoriti), zapřít (poreći)
vinout (vijugati)	nou	Kratki samoglasnik ispred teme, npr. hnout (maknuti), minout (promašiti), planout (planuti)
kousnout (gristi)	nou	Tvrđi ili srednje tvrđi suglasnik ispred teme, npr. tisknout (pritisnuti), napnout (napeti), blbnout (budaliti)
péci (peći)	-	Nastavak –cí/-ct, npr. téci (teći), vléci (vući), říci (reći)
zatnout (zgrabiti)	-	Izvedba iz –jmout, -pnout, -tnout i –čít, npr. vypnout (isključiti), najmout (unajmiti)

Primjer konjugacije

Provest ćemo Vas kroz cjelokupnu konjugaciju glagola „hledat”, koji u prijevodu znači „tražiti”.

Razmotrimo sufiks ovog glagola: „-dat“:

Osnova završava samoglasnikom **a** i stoji ispred tvrdog suglasnika **d**. Glagol „hledat” se nalazi u glagolskoj klasi I.

Konjugacija glagola „hledat”						
Vrijeme i broj		Lice i rod	Sufiksi			
Indikativ prezenta	Jednina	1. Lice	-u	-ji	-ím	-ám
		2. Lice	-eš	-ješ	-íš	-áš
		3. Lice	-e	-je	-í	-á
	Množina	1. Lice	-eme	-jeme	-íme	-áme
		2. Lice	-ete	-jete	-í	-áte
		3. Lice	-ou	-jí	-íte	-ají
Imperativ	Jednina	2. Lice	-!			
	Množina	1. Lice 2. Lice	-me! -te!			
Transgresiv prezenta	Jednina	m.r.	-a	-e/ -ě	-je/ -jě	
		ž.r.	-ouc	-íc	-jíc	
		s.r.	-ouc		-jíc	
	Množina	svi rodovi	-ouce	-íc -íce	-jíce	
Indikativ	Jednina	1. Lice	budu+ Infinitiv			

futura		2. Lice 3. Lice	budeš + Infinitiv bude + Infinitiv
	Množina	1. Lice 2. Lice 3. Lice	budeme + Infinitiv budete + Infinitiv budou + Infinitiv
Particip preterita	Jednina	m.r. ž.r. s.r.	- -a -o
	Množina	m.r. živo m.r. neživo/ž.r. s.r.	-i -y -a
Indikativ preterita	Jednina	1. Lice 2. Lice 3. Lice	Particip preterita (-a) jsem Particip preterita (-a) jsi Particip preterita (-a, -o) -
	Množina	1. Lice 2. Lice 3. Lice	Particip preterita (-y) jsme Particip preterita (-y, -a) jste Particip preterita (-y, -a) -
Kondicional prezenta	Jednina	1. Lice 2. Lice 3. Lice	Particip preterita (-a) bych Particip preterita (-a) bys Particip preterita (-a, -o) by
	Množina	1. Lice 2. Lice 3. Lice	Particip preterita (-y) bychom Particip preterita (-y, -a) byste Particip preterita (-y, -a) by
Kondicional	Jednina	1. Lice	byl bych Particip preterita

preterita		2. Lice 3. Lice	byl bys Particip preterita byl by Particip preterita
	Množina	1. Lice 2. Lice 3. Lice	byli/y bychom Particip preterita preterita byli/y byste Particip preterita byli/y by Particip preterita
Particip pasiva	Jednina	m.r. ž.r. s.r.	- -a -o
	Množina	m.r. živo m.r. neživo/ž.r. s.r.	-i -y -a
Glagolski pridjev			Particip pasiva -ý
Glagolska imenica			Particip pasiva -í

Zamjenice

Osobne zamjenice				
	Broj	1. Lice	2. Lice	3. Lice, m.r., ž.r., s.r.
1. Nom.	Jednina	já	ty	on, ona, ono
2. Gen.		mne / mě	tebe / tě	jeho/něho ho, jí/ní, jeho/něho ho
3. Dat.		mně / mi	tobě / ti	jemu/němu mu, jí/ní, jemu/ němu mu
4. Aku.		mne / mě	tebe / tě	jeho/něho ho, ji/ni, je/ně ho
5. Vok.		-	-	-
6. Lok.		(o) mně	(o) tobě	(o) něm, (o) ní, (o) něm
7. Inst.		mnou	tebou	jím/ním, jí/ní, jím/ním
1. Nom.	Množina	my	vy	oni (živo)/ony (neživo), ony, ona
2. Gen.		nás	vás	jich/nimi
3. Dat.		nám	vám	jim/nimi, jim/nim, jim/nim
4. Aku.		nás	vás	je/ně
5. Vok.		-	-	-
6. Lok.		(o) nás	(o) vás	(o) nich
7. Inst.		námi	vámi	jimi/nimi

Postoje dva oblika osobnih zamjenica – kratki i dugi oblik:

- Dugi oblik – npr. tebe – se koristi na početku rečenice ili ako se zamjenica želi posebno istaknuti ili ako stoji u odnosu s prijedlogom.
- U svim ostalim slučajevima se može koristiti kratki oblik, iako se zamjenica u takvim situacijama zna u potpunosti ispustiti.

Obratite pažnju:

U 3. licu muškog roda postoji razlika između živih i neživih zamjenica.

Pokazne zamjenice						
	Jednina			Množina		
	m.r.	ž.r.	s.r.	m.r.	ž.r.	s.r.
1. Nom.	ten	ta	to	ti (živo) ty (neživo)	ty	ta
2. Gen.	toho	té	toho	těch		
3. Dat.	tomu	té	tomu	těm		
4. Aku.	toho (živo) ten (neživo)	tu	to	ty	ty	ta
5. Vok.	-	-	-	-	-	-
6. Lok.	(o) tom	(o) té	(o) tom	(o) těch		
7. Inst.	tím	tou	tím	těmi		

Neodređene zamjenice			
nikdo	nitko	niči	ničije
nic	ništa	nijaký	nikakvo

Upitne zamjenice		
	kdo / tko?	co / što?
1. Nom.	kdo	co
2. Gen.	koho	čeho
3. Dat.	komu	čemu
4. Aku.	koho	co
5. Vok.	-	-
6. Lok.	(o) kom	(o) čem
7. Instr.	kým	čím

Građa rečenice

Jednostavna i proširena rečenica

Jednostavna rečenica se sastoji o predikata i subjekta. Ostale službe u rečenici mogu biti apozicije, atributi, priložne oznake ili objekti.

Muž	kouří.	Muškarac puši.
(Subjekt)	(Predikat)	

Ta se rečenica onda može proširiti objektom:

Muž	kouří	dýmku.	Muškarac puši lulu.
(Subjekt)	(Predikat)	(Objekt)	

Obratite pažnju na to, da se predikat u svojoj službi uvijek prilagođava subjektu.

Pridjevi se, kao što već znate, također uvijek prilagođavaju imenici uz koju stoje.

Promotrite stoga slijedeći primjer:

Veselý muž kouří malou dýmku. – Veseli muškarac (Nominativ, m.r.) puši malu lulu (Akuzativ, ž.r.).

Veznici

Veznici su riječi koje služe povezivanju riječi, skupova riječi i rečenica. Dijele se u nekoliko vrsta.

Veznici u češkom	
Vrsta	Veznik
Sastavni	a (i) nebo (ili – izbor mogućnosti) také (te) i (i kao) ani (niti) jednak (jednak)
Rastavni	bud'...anebo (ili...ili)
Uzročni	totiž (naime) nebot' (jer, pošto)
Zaključni	proto (zato, stoga) tedy (dakle)
Rastući	dekonce (čak i) nejen...ale i (ne samo...nego i)
Suprotni	ale (ali) nýbrž (nego) sice (pak) avšak však (ali, pak)

Brojevi

Glavni brojevi od 1 do 20			
1	jedna	11	jedenáct
2	dvě	12	dvanáct
3	tři	13	třináct
4	čtyři	14	čtrnáct
5	pět	15	patnáct
6	šest	16	šestnáct
7	sedm	17	sedmnáct
8	osm	18	osmnáct
9	devět	19	devatenáct
10	deset	20	dvacet

Redni brojevi od 1 do 20			
1.	první / prvý, -á, -é	11.	jedenáctý, -á, -é
2.	druhý, -á, -é	12.	dvanáctý, -á, -é
3.	třetí	13.	třináctý, -á, -é
4.	čtvrtý, -á, -é	14.	čtrnáctý, -á, -é
5.	pátý, -á, -é	15.	patnáctý, -á, -é
6.	šestý, -á, -é	16.	šestnáctý, -á, -é
7.	sedmý, -á, -é	17.	sedmnáctý, -á, -é
8.	osmý, -á, -é	18.	osmnáctý, -á, -é
9.	devátý, -á, -é	19.	devatenáctý, -á, -é
10.	desátý, -á, -é	20.	dvacátý, -á, -é